

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

Študijski program izpopolnjevanja

ŠTUDIJSKI PROGRAM ZA PEDAGOŠKO IZPOPOLNJEVANJE IZ PREDŠOLSKE VZGOJE UNIVERZA V LJUBLJANI, PEDAGOŠKA FAKULTETA

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Ime:	ŠTUDIJSKI PROGRAM ZA PEDAGOŠKO IZPOPOLNJEVANJE IZ PREDŠOLSKE VZGOJE
Vrsta:	študijski program izpopolnjevanja
Trajanje:	1 leto
Število ECTS:	60 ECTS
Moduli študijskega programa:	Program nima modulov.
Strokovni naslov diplomanta:	Program ne daje strokovnega naslova, udeleženci pridobijo potrdilo (javno veljavna listina).

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN KOMPETENCE, KI JIH RAZVIJA

2. 2. a. Temeljni cilji programa

Temeljni cilj programa je usposobiti diplomante določenih starih (univerzitetnih in visokih strokovnih) in novih (bolonjskih) programov za delo v vrtcih, tj. programov s področja izobraževanja, umetnosti, humanističnih ved, družboslovja in socialnega dela.

2. 2. b. Splošne in predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

Program razvija naslednje splošne in predmetnospecifične kompetence:

Program razvija naslednje splošne kompetence:

- Sposobnost komuniciranja, sodelovalno/timsko delo.
- Sintetično, analitično, ustvarjalno mišljenje ter reševanje problemov.
- Fleksibilna uporaba znanja v praksi.
- Avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost, (samo)evalviranje in prizadevanje za kakovost.
- Poznavanje in razumevanje razvojnih zakonitosti, razlik in potreb posameznika.
- Poznavanje, razumevanje, usmerjenost v inkluzivno, nediskriminativno delo, multikulturalnost.

Program razvija naslednje predmetno-specifične kompetence:

- Poznavanje, kritično vrednotenje in uporaba teorij o otroštvu, razvoju in učenju pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji vzgojnega dela.
- Poznavanje vsebin, oblik in metod dela ter avtonomno izvajanje kurikula za vrtce in kurikula prvega razreda devetletne OŠ.
- Poznavanje vseh področij dejavnosti v vrtcu in predmetov v 1. razredu devetletne OŠ ter njihovo (interdisciplinarno) povezovanje v procesu učenja.
- Učinkovita komunikacija s starši ter poznavanje in uporaba različnih oblik sodelovanja z njimi.
- Prilagajanje prakse specifičnim edukacijskim kontekstom.
- Zmožnost usmerjanja prakse v smeri medkulturnega in medetičnega dialoga.

3. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

V študijski program za pedagoško izpopolnjevanje iz predšolske vzgoje (PI-PV) se lahko vključi, kdor je končal:

a) **univerzitetni študijski program**, sprejet pred 11. 6. 2004, s **področij**: izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev (KLASIUS-P 14), umetnost in humanistika (KLASIUS-P 2), družbene vede (KLASIUS-P 31) in socialno delo (KLASIUS-P 76);

b) študijski program **druge stopnje v obsegu 300 KT**, s **področij**: izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev (KLASIUS-P 14), umetnost in humanistika (KLASIUS-P 2), družbene vede (KLASIUS-P 31) in socialno delo (KLASIUS-P 76);

c) **visokošolski strokovni študijski program socialno delo**, sprejet pred 11. 6. 2004.

č) V program se lahko vpišejo tudi tisti, ki so končali enakovredno izobraževanje v tujini in se vpisujejo pod enakimi pogoji, kot veljajo za tiste, ki so zaključili svoje šolanje v Sloveniji. Pred vpisom v študijski program morajo opraviti postopek priznavanja izobraževanja za namen nadaljevanja študija.

Če bo potrebno sprejeti sklep o omejitvi vpisa, bodo imeli prednost kandidati, ki so zaposleni v vzgoji in izobraževanju (v vrtcu ali 1. razredu OŠ oz. v podaljšanem bivanju) in imajo priporočilo delodajalca. Eden od kriterijev pri omejitvi vpisa bo tudi povprečna ocena opravljenih študijskih obveznosti dodiplomskega študija.

Študijski program fakulteta izvaja kot izredni študij (tečajna oblika). Praviloma razpiše 30 vpisnih mest.

4. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Vpisanim kandidatom je na podlagi individualnih in dokumentiranih vlog mogoče kreditno ovrednotiti in priznati po vsebini ter obsegu enakovredne študijske obveznosti, ki so jih predhodno opravili v javno veljavnih dodiplomskih ali drugih študijskih programih na PEF UL ali na drugih visokošolskih zavodih.

Priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, se izvaja na podlagi posebnega pravilnika PEF (sprejel ga je Senat UL PEF na seji dne, 18. 5. 2006, in je objavljen na spletnih straneh fakultete).

Priznano znanje, usposobljenost ali zmožnost se lahko upoštevajo kot opravljena študijska obveznost in jo je potrebno ovrednotiti po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

V postopkih priznavanja neformalno pridobljenih znanj in spretnosti bodo upoštevani tudi dokumenti, ki jih je v zvezi s priznavanjem znanja in spretnosti sprejel Senat UL na seji dne 29. 5. 2007 in so dostopni na spletni strani http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx

5. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Jih ni (program obsega en letnik študija).

6. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje študija mora udeleženec opraviti vse obveznosti, predpisane z učnimi načrti oz. zbrati vse predvidene kreditne točke iz vseh delov programa (obvezni, izbirni ipd.). Pri tem se lahko upoštevajo tudi kreditne točke, pridobljene na drugih visokošolskih zavodih doma in v tujini (mobilnost) oziroma dosežene na podlagi priznanega znanja in spretnosti, če so bile dosežene v skladu z zakonom, s statutom UL in pravili PEF.

7. NAČINI OCENJEVANJA

Izpiti, seminarske naloge, projektno delo, nastopi, dnevnik prakse in druge individualne naloge, določene z učnimi načrti. Ocene so od 1 do 5 (negativno) oz. od 6 do 10 (pozitivno) ob upoštevanju Statuta UL in fakultetnih pravil.

8. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA S PREDVIDENIMI NOSILCI

V predmetniku je 17 učnih enot (predmetov), od tega 6 obveznih, 10 izbirnih in Pedagoška praksa v vrtcu. Obvezni so štiri predmeti temeljnega pedagoškega študija, dva predmeta stroke ter strnjena praksa. Izmed desetih izbirnih predmetov stroke (področja dejavnosti v vrtcu) udeleženec izbere pet predmetov. Udeleženčeva obveznost je torej 12 učnih enot: 6 obveznih in 5 izbirnih predmetov ter strnjena praksa.

Poimenska navedba stebrov programa in učnih enot:

A. Temeljni pedagoški študij (obvezni): Razvojna in pedagoška psihologija, Predšolska pedagogika, Motorika predšolskega otroka ter Inkluzivna vzgoja in izobraževanje.

B. Izbirni predmeti stroke: Jezik in književnost, Gibanje, Družba, Narava, Zgodnje učenje matematike, Glasba, Likovna vzgoja, Lutke, drama, mediji, Plesno izražanje in Tehnična vzgoja.

C. Obvezni predmeti stroke: Družboslovne študije ter Medpredmetne povezave oz. projekti.

D. Strnjena praksa: Pedagoška praksa v vrtcu.

8.1 Razmerje med predmeti (v KT in %)

Študijski program (60 KT) obsega:

- šest obveznih predmetov (29 KT oz. 48,33 %), od tega štiri predmete temeljnega pedagoškega študija (20 KT oz. 33,33 %) in dva predmeta stroke (9 KT oz. 15 %);
- pet izbirnih predmetov (25 KT oz. 41,67 %), ki jih udeleženec izbere izmed desetih področij dejavnosti v vrtcu;
- obvezno strnjeno prakso (6 KT oz. 10 %).

Obvezni predmeti: 29 KT (48,33 %)

TPŠ (A): 20 KT (33,33 %)

Stroke (C): 9 KT (15 %)

Izbirni predmeti (B) : 25 KT (41,67 %)

Strnjena praksa (D): 6 KT (10 %)

SKUPAJ: 60 KT

8.2 Razmerja glede na oblike dela (v urah in %)

Program obsega 1800 ur.

ŠTUDIJSKI PREDMET	P	S	V	IP	N	KU	SU	SK
A. Temeljni pedagoški študij- obvezni	80	20	20			120	480	600
B. Izbirni predmeti stroke (področja dejavnosti v vrtcu)¹	100		50	145	5	300	450	750
C. Obvezni predmeti stroke	20	10	10			40	230	270
D. Strnjena praksa		3				3	177	180
SKUPAJ	200	33	80	145	5	463	1337	1800

Oblika študija	število kontaktnih ur (KU)	% kontaktnih ur (KU)
<i>Predavanja</i>	200	43,19 %
<i>Seminarji</i>	33	7,13 %
<i>vaje</i>	80	17,28 %
<i>IP</i>	145	31,32 %
<i>N</i>	5	1,08 %
SKUPAJ	463	100 %

¹ Študent mora izbrati 5 izbirnih predmetov stroke (področij dejavnosti v vrtcu).

TABELA 1: Predmetnik po vrsti predmetov (vključno z urami za samostojno učenje in nosilci)

ŠTUDIJSKI PREDMET	P	S	V	IP	N	KU	SU	SK	KT	Obv.	NOSILEC
A. Temeljni pedagoški študij- obvezni	80	20	20			120	480	600	20	x	x
A.01 Razvojna in pedagoška psihologija	30		10			40	140	180	6	I	Batistič Zorec
A.02 Predšolska pedagogika	30	10				40	140	180	6	S, I	Devjak
A.03 Motorika predšolskega otroka	10		10			20	100	120	4	I	Cemič
A.04 Inkluzivna vzgoja in izobraževanje	10	10				20	100	120	4	S, I	Lipec Stopar
B. Izbirni predmeti stroke (področja dejavnosti v vrtcu)²	100		50	145	5	300	450	750	25	x	x
B.01 Jezik in književnost	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Skubic, Blažič
B.02 Gibanje	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Cemič
B.03 Družba	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Turnšek
B.04 Narava	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Krnel, Kos, Gostinčar Blagotinšek
B.05 Zgodnje učenje matematike	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Hodnik Čadež
B.06 Glasba	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Sicherl Kafol
B.07 Likovna vzgoja	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Podobnik
B.08 Lutke, drama, mediji	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Korošec
B.9 Plesno izražanje	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Geršak
B.10 Tehnična vzgoja	20		10	29	1	60	90	150	5	N, I	Avsec
C. Obvezni predmeti stroke	20	10	10			40	230	270	9	x	x
C.01 Družboslovne študije	10	10				20	100	120	4	I	Turnšek
C.02 Medpredmetne povezave – projekti ³	10		10			20	130	150	5	I	Skubic
D. Strnjena praksa		3				3	177	180	6	x	x
D.01 Pedagoška praksa v vrtcu		3				3	117+60 ⁴	180	6	P	Devjak, Valenčič Zuljan

² Udeleženeec mora izbrati 5 izbirnih predmetov stroke (področij dejavnosti v vrtcu).

³ Pri tem predmetu nosilec (predstojnik PV) vsako leto opravi dogovore o projektih (temah in sodelujočih učiteljih in sodelavcih), med katerimi lahko udeleženci izbirajo.

⁴ Praksa v celoti poteka kot samostojno delo, ki je sestavljeno iz 117 ur neposrednega dela v oddelkih pod mentorstvom vzgojiteljic in 60 ur drugega dela (spoznavanje institucije, konzultacije z mentorico, načrtovanje in evalvacija vzgojnega dela, udeležbe na sestankih ipd).

Tabela 2: 1. (zimski) semester

PREDMET	P	S	V	IP	N	KU	SU	Sk.	KT	NOSILEC
A.01 Razvojna in pedagoška psihologija	30		10			40	140	180	6	Batistič Zorec
A.02 Predšolska pedagogika	30	10				40	140	180	6	Devjak
A.03 Motorika predšolskega otroka	10		10			20	100	120	4	Cemič
A.04 Inkluzivna vzgoja in izobraževanje	10	10				20	100	120	4	Lipec Stopar
C.01 Družboslovne študije	10	10				20	100	120	4	Turnšek
D.01 Pedagoška praksa v vrtcu		3				3	117+60	180	6	Devjak, Valenčič Zuljan
Skupaj	90	33	20			140	757	900	30	

Tabela 3: 2. (letni) semester

PREDMET	P	S	V	IP	N	KU	SU	Sk.	KT	NOSILEC
B.01 Jezik in književnost	20		10	29	1	60	90	150	5	Skubic, Blažič
B.02 Gibanje	20		10	29	1	60	90	150	5	Cemič
B.03 Družba	20		10	29	1	60	90	150	5	Turnšek
B.04 Narava	20		10	29	1	60	90	150	5	Krnel, Kos, Gostinčar Blagotinšek
B.05 Zgodnje učenje matematike	20		10	29	1	60	90	150	5	Hodnik Čadež
B.06 Glasba	20		10	29	1	60	90	150	5	Sicherl Kafol
B.07 Likovna vzgoja	20		10	29	1	60	90	150	5	Podobnik
B.08 Lutke, drama, mediji	20		10	29	1	60	90	150	5	Korošec
B.9 Plesno izražanje	20		10	29	1	60	90	150	5	Geršak
B.10 Tehnična vzgoja	20		10	29	1	60	90	150	5	Avsec
C.02 Medpredmetne povezave – projekti	10		10			20	130	150	5	Skubic
Skupaj	110		60	145	5	320	580	900	30	

9. KRATKA PREDSTAVITEV ŠTUDIJSKIH PREDMETOV

TEMELJNI PEDAGOŠKI ŠTUDIJ (TPŠ) - obvezni

RAZVOJNA IN PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA: spoznajo temeljne pojme in značilnosti psihičnega razvoja in učenja ter značilnosti in dejavnike (socialni kontekst) poučevanja v zgodnjem otroštvu. Cilj predmeta je, da poznajo in razumejo teorije razvoja in učenja ter iz njih izhajajoče pedagoške koncepte ter da kritično razmišljajo o teoretskih razlagah, dilemah ter njihovi uporabnosti pri vzgoji otrok.

PREDŠOLSKA PEDAGOGIKA: spoznajo področje predšolske pedagogike kot znanstvene discipline, osvojijo pojmovni aparat, s pomočjo katerega interpretirajo različne koncepte otroštva in trende na področju vzgoje predšolskih otrok v družini in v predšolski instituciji. Poznajo in razumejo zakonitosti vzgojnega procesa in vzgoje z vidika posameznika, družbe in odnosa. Usposobijo se tako za prepoznavanje različnih vzgojnih situacij v družini in v vrtcu glede na vzgojni koncept in sodobne tendence znanstvenih spoznanj. Spoznajo pomen evalvacije in refleksije svojega dela in svojih strokovnih odločitev.

MOTORIKA PREDŠOLSKEGA OTROKA: preko poznavanja anatomsko fizioloških osnov, informacijskega sistema in mehanizmov regulacije gibanja ter kritične analize elementov osnovne motorike in gibalnih dejavnosti poglobijo poznavanje in razumevanje dejavnikov, ki vplivajo na motorični in celostni razvoj. Cilj je kritično vrednotenje teoretskih znanj in njihove uporabnosti v praksi.

INKLUZIVNA VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE: spoznajo sistem družbene skrbi za otroke s posebnimi potrebami. Seznanijo se s posebnostmi posamezne vrste težav, ki jih je pričakovati v predšolskem obdobju v zvezi z usmerjanjem in razumeti stiske, težave, potrebne prilagoditve pri posamezniku in družini. Predmet jih usposablja za sodelovanje z ostalimi strokovnjaki, ki skrbijo za posameznega otroka s posebnimi potrebami in usmerja na klimo in akcijo, pomembno za inkluzivno vzgojo.

IZBIRNI PREDMETI STROKE (PODROČJA DEJAVNOSTI V VRTCU)

JEZIK IN KNJIŽEVNOST: spoznajo in razumejo kognitivni in govorni razvoj predšolskega otroka, koncept jezikovne rabe v vrtcu (npr. sporazumevanje, sporazumevalne dejavnosti, pogovorne strategije, porajajoča se pismenost itn.), temeljna izhodišča komunikacijske didaktike v vrtcu ter teoretično opredelitev mladinske književnosti kot svojevrstnega področja (predšolski otrok kot njen sprejemnik in razvojne faze njegovega odnosa do knjige in likovno-tekstovne informacije). Cilj predmeta je učinkovita raba jezika in dialoško, razumljivo interpretiranje književnih besedil ter refleksija in izboljšanje kakovosti lastne interpretacije.

GIBANJE: Namen predmeta je, da preko pridobivanja teoretičnih informacij, praktičnega preizkušanja in kritičnega vrednotenja znanj o psihomotoričnem razvoju in poučevanju, razvije sposobnosti za samostojno vključitev področja gibanja v edukacijo otrok. Cilj je razumevanje interaktivnega delovanja gibalne aktivnosti za razvoj ostalih, zlasti funkcionalnih sposobnosti ter kritično vrednotenje principov varnega in zdravega načrtovanja in vodenja gibalnih aktivnosti.

DRUŽBA: Predmet usposablja za avtonomno načrtovanje in izvajanje vsebin kurikularnega področja 'družba' kot so, medkulturna vzgoja, preteklost, kulturna dediščina, prihodnost, zdravje in kakovost življenja, vrtec, kakovost odnosov med vrstniki, socialno učenje, družina. Spozna participativne strategije učenja in strategije problemskega učenja predšolskih otrok.

NARAVA: Predmet seznanja in usposablja za uvajanje otrok v svet naravnih pojavov, snovi in živih bitij. Predmet utrjuje potrebno naravoslovno znanje in ga povezuje z značilnostmi mišljenja otrok ter konstruktivističnim učenjem in poučevanjem pri spoznavanju naravnega okolja.

ZGODNJE UČENJE MATEMATIKE: Predmet usposablja za načrtovanje in izvajanje matematičnih izkušenj/izzivov, ki temeljijo na poznavanju otrokovega razvoja, njegovih zmožnosti ter interesa. Cilj predmeta je navdušiti udeleženca za matematiko, ga usposobiti za vzgojitelja, ki je dobro strokovno podkovan, ki zna povezovati matematiko z drugimi področji vzgoje in učenja ter zna motivirati otroke za reševanje izzivov vseh vrst. Vaje temeljijo na izkustvenem učenju, katerega cilj je razvijanje strategij problemskega učenja, (avto)refleksije in komuniciranja z otroki in odraslimi.

GLASBA: spoznajo in razumejo glasbeni jezik ter estetsko razsežnost v glasbeni vzgoji in glasbeni umetnosti, zakonitosti glasbenega razvoja otrok ter pomen kompleksne glasbene vzgoje pri oblikovanju celovite osebnosti otroka. Dobijo vpogled v načrtovanje, izvajanje in evalvacijo vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcu. Vaje potekajo v obliki ustvarjalnih delavnic ter izhajajo iz narave glasbene umetnosti in njenih področij dejavnosti: petja, igranja na inštrumente, glasbenih didaktičnih iger in poslušanja glasbe.

LIKOVNA VZGOJA: spoznajo likovni razvoj in njegove značilnosti (individualno, vizualno prostorsko, ekspresivno in estetsko raven) ter iz tega izhajajočo procesno razvojno usmerjeno likovno vzgojo in izobraževanje (načrtovanje, izvedbo in evalvacijo).

LUTKE, DRAMA, MEDIJI: spoznajo možnost komunikacije/doseganja kurikularnih ciljev skozi umetnost in z umetnostjo, ta spodbuja otrokovo neverbalno in verbalno izražanje, omogoča mu posredno in ne stresno reševanje problemov skozi simbolno igro in prispeva k socializaciji ter zmanjšuje agresivnost. Vzgaja kritičnost, samokritičnost ter občutek za estetiko.

PLESNO IZRAŽANJE: spoznava plesni razvoj predšolskega otroka in pomen plesne vzgoje za otrokov čustveno-socialni, psihomotorični in kognitivni razvoj. Razume povezave plesne vzgoje z ostalimi področji v vrtcu. Usposablja se za vodenje plesno-gibalnih vsebin in metod sproščanja v vrtcu ter za komunikacijo skozi plesno umetnost. Predavanja in vaje pri predmetu temeljijo na izkustvenem učenju.

TEHNIČNA VZGOJA: spoznajo nekatere vsebine tehnike in tehnologije ter ustrezne metode za varno ustvarjanje predšolskih otrok in otrok prvega razreda devetletke. Usposobijo se za organizacijo in izvedbo dejavnosti z različnimi materiali, tehničnimi sestavljankami in igračkami.

OBVEZNI PREDMETI STROKE

DRUŽBOSLOVNE ŠTUDIJE: predmet usposablja za načrtovanje pedagoških pristopov/praks utemeljenih na demokratičnih načelih, kot so pluralnost, inkluzivnost, nediskriminatornost, večkulturnost in participacija. Pridobijo raziskovalne tehnike, ki omogočajo strokovno avtorefleksijo.

MEDPREDMETNE POVEZAVE – PROJEKTI: znanja iz temeljnih in strokovnih predmetov programa fleksibilno uporabijo v interdisciplinarnih projektih. Vsako leto se določi več tematskih skupin, med katerimi izbirajo. Vsebine so odvisne od teme oz. obravnavanega problema, cilj pa je aktivna udeležba pri izpeljavi teoretičnega ali praktičnega projekta.

PEDAGOŠKA PRAKSA V VRTCU

Udeleženci se v prvem tednu dni pedagoške prakse seznanijo z vrtcem kot vzgojno institucijo, hkrati pa z opazovanjem dela vzgojiteljice in z aktivnim sodelovanjem z vzgojiteljico - mentorico dobi vpogled v delo v oddelkih z otroki starih do treh let.

Drugi del pedagoške prakse traja tri tedne strnjeno v oddelku skupine otrok od 3. – do 6. leta starosti. Ob mentorstvu vzgojiteljice udeleženec relativno samostojno pripravi, izvede in skupaj z vzgojiteljico evalvira izvedbeni kurikulum, s čemer preveri svojo kompetentnost za pričetek dela.